

WILLIAM BOOTH OCH SÖDERTÄLJE

*Sammandrag av fakta presenterade i **Södertälje för Kristus** (Ulf Sundblad m fl., 1979, finns på biblioteket) och i **Korsets färger bära III** (Thorsten Kjäll, 1981, finns också på bibliotek) Texten i den senare boken är en artikel av Ulf S, som 1979-1981 publicerades i ett stort antal tidningar och tidskrifter. I den först nämnda skriften är fakta presenterade i dagboksformens korta notiser.*

1 juli 1890 invigdes Lägret, en jättelik anläggning för friluftsgudstjänster, ungefär där numera Sydpoolen ligger. Tre ångfartyg kom från Stockholm med besökare, och Frälsningsarméns general William Booth förrättade invigningen.

Under många år därefter kom en Lägerdag att ingå Frälsningsarméns rikskongresser. Dessa tillhör de allra största samlingar som hållits inom svensk kristenhet. Under 1970-och 1980-talet besökte Billy Graham först Stockholm, sedan Göteborg och nådde nästan lika höga besökssiffror i Älvsjömassan och Scandinavium, inomhusarenor.

In till Lägret kom man genom en stor port omgiven av fästningstorn. Där inne rymdes 15000 personer förutom estraden med de musicerande och talande, som rymde 600 personer. En Lägerdag inleddes ofta på Södertälje torg, varifrån den samlade Frälsningsarmén marscherade till hornmusik. Man ska då minnas att Södertälje var en relativt liten ort på cirka 10 000 invånare. Man bör också minnas att Frälsningsarmén kom till Sverige 1882 och under flera år var en missaktad rörelse.

1891 och 1892 talade general Booth i Lägret. Först året efter upptäckte nyhetspressen de stora samlingarna. Också då talade Booth men i ett envist ösregn. Ändå samlades tusentals på det inledande mötet på torget, och under Lägermötena sökte femtiotalet personer frälsning genom att gå fram till botbänken.

1894 var intresset så stort att man var tvungen att ta 5 öre i inträde för att få ordning. Tio fartyg kom från Stockholm och 10 000 personer trängdes i porten och betalade inträdesavgiften.

1895 deltog 23 fartyg i konvojen från Stockholm. Dessutom kom 4 000 personer till Södertälje med tåg eller hästskjutsar. General Booth talade inför 12 000 mötesbesökare och 102 personer sökte frälsning.

1896 leddes marschen genom staden av 19 hornmusikkårer. 1897 var det dåligt väder vilket inte sänkte intresset. 21 fyllda ångfartyg kom med folk.

Men 3 juli 1898 slogs publikrekorden. 31 fartyg anlände staden. Länstidningen skrev då att Frälsningsarméns dag alltmer urartar till en folkförlustelsedag. Utanför porten samlades nämligen positivhalare, ballongförsäljare och druckna matroser för att dra nytta av folktillströmningen.

9 juli 1899 attackerades general Booth under marschen och fick en kraftig örfil. Och året efter inledde bleckslageriarbetaren K A Karlsson ett jätteslagsmål vid biljettluckan. (Han fick en månads fängelse som påföljd.) Trots allt detta fortsatte mötena år efter år.

1905 huvudtalade ledaren för Frälsningsarmén i Indien, kommendör Frederick Booth-Tucker, som eskorterades av en grupp hinduer. Det var första Lägerdagen utan general William Booth. Anledningen kan vara att en utbrytande armé startats i Stockholm samma år. Generalen ville inte hamna i dispyt om Svenska Frälsningsarméns existens, särskilt som dess styrelse bestod av flera av dem han stött under flera år.

1908 raljerade pressen lite över det faktum att Frälsningsarméns fartygskonvoj sammanföll med fyra torpedbåtars besök i Södertälje. Sverige rustade inför världens oro.

1910 predikade en kvinnlig ledare, kommendör Florence Booth. Inträdesavgiften var nu uppe i 25 öre, samma belopp som en tivoligrupp utanför porten tog för att förevisa "världens minste man".

9 juli 1911 återkom en åldrad William Booth. Publikrekord och idel solsken gav en minnesvärd Lägerdag. Året efter befordrades han till härligheten. Och 1913 kom den nye generalen, Bramwell Booth. I publiken fanns prins Oscar Bernadotte, mannen bakom Prinskonferenserna som länge fungerade ekumeniskt i Södertälje och Nässjö.

2 juli 1916 avslöts denna epok Kanalen skall nu byggas om och staten köper in området. Frälsningsarmén flyttar kongressdagen till Lidingö. Och efter den epoken blev Kungliga Tennishallen i Stockholm och Solliden, Skansen huvudplatser för årskongressen.

I augusti 2010, i samband med Kringelfestivalen, invigde kulturnämndens ordförande Besim Aho firandet av William Booths dag, ett arrangemang som nu är tänkt att hållas varje år i samarbete mellan kommunen och kåren. 2011 är det Stadsmuseet och Torekällberget som med utställningar, seminarier och mycket annat uppmärksammar dagen. Ett halvt år pågår samarbetet med klimax 29 maj då friluftsgudstjänst markerar minnet.

Ulf Sundblad
November 2010